

Laukaan kunta/ ympäristönsuojelu
kirjaus@laukaa.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.6.2024, 373/11.01.00.00/2024

LAUSUNTO KATTASORA OY:N YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSESTA.

Yleistä

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää ympäristönsuojelulain 42§:n mukaista lausuntoa Kattasora Oy:n ympäristölupahakemuksesta. Lausuntoa pyydetään kiviaineksen murskaustoiminnasta. Toiminta sijoittuu Tervakankaan II-luokan pohjavesialueelle.

Toiminnan kuvaus

Kattasora Oy hakee ympäristölupaa Laukaan kunnan Kuusveden kylässä tiloilla 410-403-3-228 ja 410-403-3-266 sijoittuvalle kiviaineksen murskaukselle. Lupaa haetaan 15 vuodeksi. Murskeita tuotetaan keskimäärin 1 500 tonnia ja enintään 5 000 tonnia vuorokaudessa. Arvioitu vuosituotanto murskattavaa ainesta on keskimäärin 150 000 tonnia ja enintään 300 000 tonnia vuodessa. Muualta tuotavaa kiviainesta otetaan vastaan enintään 290 000 tonnia vuodessa

Alueella maa-ainesluvalla otettavan kiviaineksen kokonaisottomäärä on 2 970 000 m³ eli noin 4 455 000 tonnia. Ottamisalueen pinta-ala on noin 26 hehtaaria. Alin ottotaso on 108,1 mpy (N2000), joka on vähintään neljä metriä ylimmän havaitun pohjaveden tason yläpuolella.

Toiminnalle haetaan lupaa aloittaa toiminta muutoksen hausta huolimatta. Murskaustoimintaa jatketaan aikaisemman ympäristöluvan mukaisena uuden ympäristöluvan tultua lainvoimaiseksi tai kun sille myönnetään YSL 199 § mukainen aloittamislupa.

Kohteella on ollut Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan myöntämä ympäristölupa (Dnro 876/341/2007, 19.6.2008), jonka voimassaolo on päättynyt 17.6.2023. Alueella on lisäksi voimassa oleva maa-ainesten ottolupa (Laukaan kunta/lupalk. 19.2.2020 § 15). Kohteelle on tehty YVA-arviointiohjelma: Kattasora Oy. Soranotto- ja kiviaineksen jalostustoiminta. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Suomen IP-Tekniikka Oy, 28.4.2006.

Hakemuksen mukaan lähin asuinrakennus sijaitsee ottoalueen luoteispuolella noin 180 metrin etäisyydellä. Hakemuksessa on myös todettu, että murskaus ja siihen liittyvät toiminnot sijoitetaan alueelle siten, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä ympäristöön ja 300 metrin suojaetäisyys lähimpiin asuntoihin toteutuu eikä melutason ohjearvot (Valtioneuvoston päätös 993/92) ylitä lähimmissä asunnoissa.

Toimintaan liittyvä liikennöinti tapahtuu Äijäläntien kautta. Ottoalueella tuotettujen murskeiden poiskuljettamisesta syntyvä liikennemäärä on keskimäärin noin 14–28 ajoneuvoakäyntiä soran ja hiekan kuljetus alueen ulkopuolelle on kokonaisliikennemäärä keskimäärin noin 28–56 ajoneuvokäyntiä päivässä.

Toiminta-alue sijoittuu Tervakankaan II-luokan pohjavesialueelle (tunnus 0941005) sekä pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle. Pohjaveden pinnan korkeutta ja laatua seurataan lupaehtojen mukaisesti yhdeksästä pohjavesiputkesta (HP 5-13) ja yhdestä kaivosta. Mittaustulosten perusteella pohjaveden virtaussuunta hankealueella on koillisesta lounaaseen.

Alueelle tehdyssä YVA-selvityksessä on yksityiskohtaisesti arvioitu ympäristövaikutukset. Alueelle myönnetyssä ympäristölupapäätöksessä (11.6.2008 § 28) on yksilöity tarkasti alueen toiminnan lupaehdot. Ympäristövaikutusten arviointi selostuksen mukaan Kattasora Oy:n soranottoalueen jälkihoidon vaativuustaso toteutettavassa vaihtoehdossa 1 on vaativa taso. Tällöin jälkihoitotoimenpiteenä on jälkihoidon toteuttaminen ottotoiminnan kanssa vaihteittain.

Keski-Suomen ELY- keskuksen lausunto

Hakemuksessa esitetyt seikat huomioiden ELY-keskus pitää mahdollisena kiviaineksen murskaustoimintaa alueella. Toiminnassa tulee lisäksi huomioida seuraavat seikat:

ELY-keskus katsoo, ettei pohjavesialueille pääsääntöisesti tule sijoittaa ympäristölupahakemuksen kaltaisia murskausasemia (YSL 17 §). Tämä koskee erityisesti niiden sijoittamista varsinaiselle pohjaveden muodostumisalueelle. Kyseiset asemat tulee sijoittaa pohjavesialueiden ulkopuolelle. Näiden asemien sijoittaminen pohjavesialueelle voi tulla kyseeseen vain poikkeuksellisesti erityisen painavista syistä. Tällöinkin ensisijainen sijoituspaikka on pohjavesialueen reunavyöhyke ja asemalle tulee tehdä tarpeelliset pohjavesien suojelutoimenpiteet, joilla pohjaveden pilaamisvaara poistetaan.

Ympäristölupa tulisi rajoittaa päättymään samanaikaisesti voimassa olevan maa-ainesten ottoluvan kanssa. Mikäli toimintoja jatketaan tämän jälkeen, niille tulee hakea maa-aineslaissa ja ympäristönsuojelulaissa säädetyllä tavalla yhteislupa.

Toiminta-alue sijoittuu Tervakankaan II-luokan pohjavesialueelle (tunnus 0941005) sekä pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle. Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnan korkeutta ja laatua yhdeksästä pohjavesiputkesta (HP 5-13) ja yhdestä kaivosta.

-Hankealueen sijaitessa pohjavesialueella tulee, pohjaveden pinnankorkeuden lisäksi, seurata pohjaveden laatua kaivon lisäksi kahdesta alueella sijaitsevasta näytteenottoon soveltuvasta pohjaveden havaintoputkesta sekä kaivosta. Tarvittaessa alueelle tulee asentaa uudet pohjavesinäytteenottoon soveltuvat putket (PEH tai PVC -putki, jonka halkaisija on vähintään 50 mm. Havaintoputken siiviläosan tulee ulottua riittävän syvälle pohjavesivyöhykkeeseen, mielellään kallioon asti). Havaintoputken tiedot sisältävä putkikortti tulee toimittaa kunnan maa-ainesten oton valvojalle ja ELY-keskukselle.

Pohjavesinäytteestä tutkitaan ennen toiminnan jatkamista, päätyttyä ja välivuosina vuosittain väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi öljyhiilivedyt C10-C40.

-Toiminnassa tulee noudattaa myös voimassa olevan maa-ainesottoluvan lupamääräyksiä.

Muraus-asetuksen (VNa 800/2010) perustelumuition (3.9.2010) mukaan 8 pykälän 2 momentissa säädetäisiin mahdollisuudesta sallia erityisestä syystä ympäristöluvassa kuormaus ja kuljetus

myös lauantaisin. Säännös olisi tarpeen lähinnä kansainvälisten laivakuljetusten aikataulujen ja kotitalouksien rakennustoiminnan vuoksi. Säännöstä olisi tulkittava suppeasti.

-Hakemuksessa esitetään kuormaamista ja kuljetusta tapahtuvaksi myös lauantaisin 6.00-22.00 välisenä aikana. Muraus-asetuksen mukaan tämä voidaan sallia vain erityisistä syistä. Hakemuksessa ei ole esitetty erityistä syytä lauantainaikaisille kuormauksille ja kuljetuksille, minkä johdosta ympäristöluvassa ei siten tulisi sallia lauantai aikaista toimintaa.

Toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

Asian on esitellyt ympäristönsuojelun asiantuntija Katja Hänninen ja esitellyt yksikön päällikkö Sohvi Hälikkä.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja KESELY/1921/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/1921/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hänninen Katja 06.09.2024 15:22

Ratkaisija Hälikkä Sohvi 06.09.2024 15:21